

طور یکجا نیستند با اضافه نمودن زیان دیر کرد متعلق قرار تقسیط برای مدتی که از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی از دو سال تجاوز نکند، بگذرد» ولی در راستای فرمان امام خمینی(ره) راجع به حذف قوانین خلاف شرع مقدس اسلام به موجب تبصره یک ماده 4 لایحه قانونی مربوط به اصلاح پاره ای از مواد قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲/۳/۵۹، عبارت « به اضافه نمودن زیان دیر کرد متعلق» از ماده ۱۵۸ حذف شد. با این تفاوت که در بخششانه های موصوف زیان دیر کرد متعلق» را طبق ماده ۱۴۶ قانون معادل سه چهارم یک درصد در ماه موردنی مسئول قانون نظام صنفی و یک درصد در ماه دسایر موارد را به « جرایم تأخیر دوران تقسیط» با سود ۵/۲% در ماه تغییر دادند که این برخلاف ماده ۱۹۰ و ۱۶۷ قانون مصوب سال ۶۶ می باشد. بدین نحو که چنانچه مودی به هر دلیل قادر به پرداخت یکی از اقساط بدھی اش در سر رسید مقرر نگردید، برخلاف ماده ۱۹۰ قانون جریمه ای معادل ۵/۵% مالیات قسط پرداخت شده، به ازای هر ماه تأخیر تعاقم می گیرد، بهره متعلق به مالیات تمام اقساط را که در بخششانه اداره کل نامبرده ۱۲ قسط فرض شده است دریافت نمایند، یا چنانچه مدت تقسیط مالیات سه سال باشد، سود متعلق به مدت سه سال دوران تسیط را به جهت تأخیر در پرداخت یکی از اقساط اخذ نمایند، به عبارت دیگر سود متعلق به مالیاتهای اقساط پرداخت شده را به حاطر تأخیر در پرداخت یک قسط مالیات، تحت عنوان جریمه تأخیر دوران تقسیط از مودی وصول نمایند. در صورتی که طبق ماده ۱۶۷ به دوران تقسیط جریمه ۱ ی تعلق نمی گیرد تا حسب بخششانه سازمان یاد شده» در صورت پرداخت به موقع اقساط سر رسیدهای مقرر و بنا به درخواست مودی نسبت به بخشودگی جرایم مزبور و استرداد تضمین اخذ شده اقدام لازم به عمل آید. لذا با تغییر «سود دوران تقسیط» به « جرایم تأخیر دوران تقسیط» حرمت ربا که در آیه شریفه ۲۷۵ سوره بقره با نص صریح «اصل الله الابیع و حرم الربا» بیان گردیده است، از بین نخواهد رفت، بنابراین وصول جریمه دوران تقسیط که نوعی مالیات است، بدون اخذ مجوز قانونی برخلاف اصل ۵۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است که مقرر می دارد: «هیچ نوع مالیات وضع نمی شود مگر به موجب قانون» علیهذا به لحاظ مغایرت بخششانه ها و دادنامه مورد شکایت با موازین شرعاً به استناد ماده ۴۱ قانون دیوان عدالت اداری، منقضی ابطال آن می باشم. مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به شکایت شاکی طی لایحه دفاعیه ای به شماره ۲/۲۱۲ ۱۳۴۶۸۲/۲۴.۱۲.۸۷ اعلام داشته است، شاکی قبلاً نیز شکایت مشابهی را دائر بر ابطال بخششانه های معتبرض عنه به لحاظ مغایرت با قانون تقدیم آن هیأت نموده که تحت کلاسه هـ ۸۶/۵۳۰ مطற رسیدگی و برابر لایحه دفاعیه شماره ۲/۵.۸۷ ۴۲۲۴۴ مورخ ۲/۷/۱۳۸۵ تبادل لوایح شده و نهایتاً با رسیدگی دادنامه شماره ۴۱۰ مورخ ۳/۶/۸۷، دائز بر عدم مغایرت بخششانه های مورد اعتراض ای قانون و خارج از حدود و اختیارات قانونی دولت شناخته نشده است اینک مجدداً شاکی نسبت به همان موضوع که قبلاً رسیدگی شده با خواسته جدید دائز بر ابطال بخششانه های مورد اعتراض و همچنین دادنامه فوق الذکر به دلیل مغایرت با شرع تقاضای رسیدگی نموده است، نظر به اینکه به استناد مقررات حکم ماده ۴۱ قانون دیوان عدالت اداری پرونده جهت اظهارنظر می باشیستی به شورای محترم نگهبان ارسال شود و از سویی نظر فقهای شورا برای هیأت عمومی لازم الایتعاب بوده با وصف حاضر این سازمان با توجه به مقررات باد شده مواجه با تکلیفی نمی باشد. دبیر محترم شورای نگهبان در خصوص ادعای خلاف شرع بودن موضوع بخششانه های شماره ۲/۴.۷/۱۳۸۵- ۲۱۱ مورخ ۲۴/۷/۱۳۹۷/۲۵۹۶ و شماره ۱۷۹۸۸ مورخ ۳/۶/۸۷ اعلام داشته اند چون اخذ تضمین در مقابل پرداخت مالیات و جریمه دیر کرد آن است و هیچ یک از این نیست فلاند این تضمین مصدق الزام به پرداخت ربا نیست. اما چون مفروض این است که قانونی دال بر تعاقب پرداخت مبلغ تضمین شده نداریم از این رو اخذ تضمین، الزام به پرداخت مبلغی زائد بر حق متعلق سازمان امور مالیاتی است و از مصادیف اکل مال به ابطال و خلاف موازین شرعاً است و برگرداندن چک های تضمینی به شرط چک های اصلی حل مشکل نمی کند، زیرا اگر در وقت خود، این چک های پرداخت شرع است و برگرداندن چک های تضمینی به شرط پرداخت چک های اصلی حل مشکل نمی کند، زیرا اگر در وقت خود، این چک های پرداخت نشد، گرفتن تضمین اقتضای گرفتن وجه چک های تضمینی را می کند و خلاف موازین شرع و حرام است» علیهذا بخششانه های شماره ۲/۴.۷/۱۳۸۵- ۲۱۱ مورخ ۲۴/۷/۱۳۹۷/۲۵۹۶ سازمان امور مالیاتی کشور و شماره ۱۷۹۸۸ مورخ ۱۵/۷/۱۳۸۶ اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان در اخذ تضمین منجر به دریافت وجه مازاد بر اصل مالیات و جریمه متعلقه، در اجرای ماده ۴۱ قانون دیوان مغایر شرع تشخیص و مستند باشد یک ماده ۱۹ و ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری حکم بر ابطال آنها از تاریخ صدور، صادر و اعلام می گردد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی البطل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آنی مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی هیأت عمومي

با عنایت به نامه شماره ۲/۱۳۸۹ مورخ ۳۸۱۶۹/۳۰/۱۳۸۹ قائم مقام محترم دبیر شورای نگهبان، متنضم اعلام نظر فقهای معظم آن شورا مبنی بر اینکه «چون اخذ تضمین در مقابل پرداخت مالیات و جریمه دیر کرد آن است و هیچ یک از این دو دین نیست، فلاند این تضمین مصدق الزام به پرداخت ربا نیست اما چون مفروض این است که قانونی دال بر تعاقب پرداخت مبلغ تضمین شده نداریم، از این رو اخذ تضمین، الزام به پرداخت مبلغی زائد بر حق متعلق سازمان امور مالیاتی است و از مصادیف اکل مال به ابطال و خلاف موازین شرعاً است و برگرداندن چک های تضمینی به شرط چک های اصلی حل مشکل نمی کند، زیرا اگر در وقت خود، این چک های پرداخت شرع است و برگرداندن چک های تضمینی به شرط پرداخت چک های اصلی حل مشکل نمی کند، زیرا اگر در وقت خود، این چک های پرداخت نشد، گرفتن تضمین اقتضای گرفتن وجه چک های تضمینی را می کند و خلاف موازین شرع و حرام است» علیهذا بخششانه های شماره ۲/۴.۷/۱۳۸۵- ۲۱۱ مورخ ۲۴/۷/۱۳۹۷/۲۵۹۶ سازمان امور مالیاتی کشور و شماره ۱۷۹۸۸ مورخ ۱۵/۷/۱۳۸۶ اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان در اخذ تضمین منجر به دریافت وجه مازاد بر اصل مالیات و جریمه متعلقه، در اجرای ماده ۴۱ قانون دیوان مغایر شرع تشخیص و مستند باشد یک ماده ۱۹ و ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری حکم بر ابطال آنها از تاریخ صدور، صادر و اعلام می گردد.

محمد جعفر منتظری
رئيس هیأت عمومي دیوان عدالت اداري

شماره: 211/2596/28974

تاریخ: 24/07/1385

پیوست:

اداره کل امور مالیاتی استان
شورای عالی مالیاتی
سازمان امور اقتصادی و دارائی استان
هیأت عالی انتظامی مالیاتی

اداره کل
دادستانی انتظامی مالیاتی
دفتر
جامعه حسابداران رسمی ایران
دبیرخانه هیأت موضوع ماده 251 مکرر
سازمان حسابرسی
مجله مالیات

نظر به اینکه در خصوص مطالبه جرائم مربوط به دوران تقسیط بدھی مودیان مالیاتی سوالات متعددی مطرح گردیده است،
لذا به منظور اجرای دقیق مقررات یاد آور می گردد:
در موقعی که بدھی مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی به موجب مقررات ماده 167 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366
و اصلاحیه های بعدی آن و دستورالعمل ها و بخشنامه های مربوطه تقسیط می گردد، لازم است ابتداء مبلغ اقساط به
نسبت اصل مالیات و جرائم متعلق تاریخ تقسیط تعیین و سپس تضمین کافی برای جرائم تأخیر دوران تقسیط اخذ گردد
تا در صورت پرداخت به موقع اقساط در سیر رسیدهای مقرر و بنا به درخواست مؤذی نسبت به بخشودگی جرائم مزبور و
استرداد تضمین اخذ شده اقدام لازم به عمل آید.

علی اکبر عرب مازار
رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره دادنامه: 410

تاریخ: 03/06/1387

کلاسه پرونده: 86/503

مرجع رسیدگی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکر: آقای عبدالعزیز جامی فروشانی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه های شماره 24/7/1385 مورخ 28974/2596/211 سازمان امور مالیاتی کشور و 15/7/1386 مورخ 17988
امور مالیاتی استان اصفهان.
مقدمه: شاکر در دادخواست تقدیمی خود اعلام داشته است، طبق ماده 167 قانون مالیاتهای مستقیم
اصلاحی 27/11/80 «وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می تواند نسبت به مودیانی که قادر به
پرداخت بدھی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یکجا نیستند از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی بدھی مربوط را حداکثر به
مدت سه سال تقسیط نماید.» بدھی است منظور از جریمه مذکور در عبارت «بدھی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه» در
ماده فوق جریمه قبل از تقسیط است نه بعد از تقسیط. بخشنامه شماره 28974/2596/211 مورخ 24/5/85 رئیس کل امور
مالیاتی استان اصفهان که مقرر می دارد: تضمین کافی برای جرایم تأخیر دوران تقسیط اخذ گردد تا در
صورت پرداخت به موقع اقساط در سررسیدهای مقرر و بنا به درخواست مؤذی نسبت به بخشودگی جرایم مزبور
و استرداد تضمین اخذ شده اقدام لازم به عمل آید و بخشنامه شماره 15/7/86 مورخ 17988 مدیر کل امور
مالیاتی استان اصفهان که دستورالعمل برای جرایم دوران تقسیط صادر گردیده است، مخالف مواد 167 و 190 و مانع
اجرای ماده 191 قانون مذکور می باشد و موجب تضییغ حقوق مودیان می شود و خارج از اختیارات مقامات صادر کننده
آنها است. ۱- پنانچه قانونگذار مخواسته برای دوران تقسیط وجهی از بدھکاران اخذ نماید، نحوه محاسبه و وصول
آن را تعیین می کرد. ۲- جریمه وجه نقد یا مال دیگر است که به عنوان مجازات از جرم گیرند، چون مودیان مالیاتی با جلب
موافقت مسئولین ذیرپط و مجوز حاصل از ماده 167 بدھی خود را تقسیط می نمایند، تخلفی از قانون نمی کند تا جرم
شناخته شوند، تا مشمول جریمه مقرر در ماده 190 گردد و تضمین دوران تقسیط نمی باشد، تا در بند ۲ بخشنامه اخیر ملاک عمل قرار گیرد. ۳- اخذ
نامبرده ارتباط به ماده 167 ندارد و تضمین دوران تقسیط نمی باشد، تا در بند ۲ بخشنامه اخیر ربوی دارد نه جریمه که در
تضمين جرایم دوران تقسیط به منزله فضاص قابل از جنایت است و محاسبه و وصول آن ماهیت ربوی دارد نه جریمه که در
این صورت حرام است. ۴- قضی جریمه و تضمین اخذ آن را بعد از وقوع جرم. ۵- بخشنامه
اخیر موجب مشکلات و تضییغ حقوق مودیان می گردد. همانطور که در بخشنامه اخیر درج شده است جریمه پس از وصول
مشمول بخشودگی و استرداد نمی باشد چنانچه بعضی از ماموران مالیاتی به نحوی از انحصار با مودیان بناد و ناسازگاری پیدا
کنند، یا فراموش کنند، هنگام تقسیط مراتب را به نحوی مقتضی به اعلام آنها برسانند، تا در زمان مقتضی نسبت به
درخواست بخشودگی اقدام نمایند، یا به منظور افزایش وصولی مالیات در انجام این امر کوتاهی تمايند، یا مأمورین واحد
مالیاتی و واحد وصول چک مودیان را به یکدیگر ارجاع دهند و باعث سرگردانی و انصاراف آنها برای درخواست بخشودگی
شوند در این موارد نیز بخشنامه های موصوف موجب عدم برخورداری مودیان از بخشودگی مقرر در ماده 191 قانون مورد
اشارة می گردد، با توجه به اختیاری که اداره امور مالیاتی به موجب مواد 210 و 211 قانون یاد شده برای وصول مالیات
دارد، اصولاً جه نیازی به صدور این قبیل بخشنامه های دست و پا گیر است، لذا متقاضی ابطال بخشنامه های
فوق الذکر می باشم. مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور طی دفعه ای به شماره 42244/212
مورخ 2/5/1387 چنین عنوان نموده است، ۱- با توجه به اینکه در اجرای مقررات ماده 167 قانون مالیاتهای مستقیم،
رویه های متفاوتی در سطح ادارات امور مالیاتی مطرح گردیده، لذا به منظور اتخاذ رویه واحد، سازمان متبع مبادرت به
صدور بخشنامه شماره 28974/2596/211 مورخ 24/7/85 نموده و همچنین بخشنامه ریاست کل
15/7/86 اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان نیز تعیین کننده شیوه اجرای بخشنامه ریاست کل
سازمان متبع می باشد. ۲- در ماده 190 قانون مالیاتهای مستقیم، جریمه ۵٪ نسبت به تأخیر در پرداخت قابل
محاسبه بوده و علیرغم تسهیلات مقرر در ماده 167 قانون یاد شده مبنی بر ترتیب پرداخت بدھی از تقسیط بدھی مفهوم
پرداخت قابل استنبط نمی باشد و دلیل روش آن برگشت چک اقساط مودیان بوده که در بخشنامه مذکور نحوه محاسبه
جرائم دوران تقسیط و بر اساس رویه های معمول مشخص شده است. ۳- در بخشنامه اداره کل امور مالیاتی اصفهان علیرغم

ارجاع نوع تضمین به ماده 187 و 259 قانون مذکور، اخذ چک یا سفته بابت جریمه دوران تقسیط به عنوان حداقل تضمین اشاره شده است هر چند اخذ تضمین های یاد شده در موارد فوق موجب اتخاذ روبه واحد در ادارات امور مالیاتی شده و مودیان نیز با اعمال روبه های مختلف روبه رو نخواهند شد. ۴- با عنایت به اینکه چک مؤدیان به هیچ وجه تحويل واحدهای مالیاتی نمی شود و مسئولیت اخذ چک با واحد دیگر است که ارتباط با واحد مالیاتی ندارد. بنابراین نقش مأمورین مالیاتی در وصول قابل تصور نبوده و اداره آنها در نحوه و زمان وصول قابل اعمال نمی باشد. ۵- در خصوص ذکر عباراتی در متن چک که امکان وصول آنها وجود نداشته باشد، به نظر می رسد امری عادی باشد زیرا تضمین زمانی معتر است که بتوان از آن به عنوان انجام صحیح امری استفاده نمود در غیر اینصورت ضرورت اخذ تضمین امری بیهوده و مفهوم تضمین را نخواهد داشت. هیأت عمومی دیوان در تاریخ فرق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی البدل تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأي هيأة عمومي

نظر به اینکه مفاد بخطشانه شماره 24/7/1385 مورخ 28974/2596/211 سازمان امور مالیاتی کشور و بخطشانه شماره 17988 15/7/1386 مورخ 17988 سازمان امور مالیاتی استان اصفهان در باب لزوم اخذ تضمین کافی برای امکان وصول جرائم تاخیر دوران تقسیط بدھی مالیاتی موضوع ماده 167 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366 در مقام حفظ و تأمین مطالبات مالیاتی دولت و سهولت استیفاء آن تنظیم شده است و فی نفسه متضمن تضییع حقی از مشمولین ماده فوق الذکر نیست، بنابراین بخطشانه های مذبور مغایرتی با قانون ندارد و خارج از حدود و اختیارات قانونی مربوط نیز نمی باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
معاون قضائی دیوان عدالت اداری
مقدسی فرد

مواد قانونی وابسته

ماده 167- وزارت امور اقتصادي و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت بدھی مالیاتی خود اعم از اصل و ج... می‌تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت

سامانه عملیات الکترونیکی مودیان مالیاتی
 بیانیه حریم خصوصی
 شناسنامه خدمات سازمان امور مالیاتی کشور
 سامانه مالیات بر ارزش افزوده

سایر سامانه ها ...

آدرس: میدان امام خمینی، خیابان صور اسرافیل خیابان داور، سازمان امور مالیاتی کشور
 کد پستی : 1114943661
 صندوق پستی : 11115 - 1651
 تلفنخانه 39903990

کلیه حقوق این سامانه برای سازمان امور مالیاتی کشور محفوظ می باشد.

سازمان امور مالیاتی کشور همواره از پیشنهادات و انتقادات سازنده شما مودیان گرامی استقبال می نماید.

intamedia.ir © 2019